

Riedsútstel

It Beslút	: 22 mei 2025
Agindapunt	: 12
Status	: Besluitvormend
Program	: 1 – Veiligheid, 7 – Volksgezondheid
Portefúljehâlder	: C. Schokker-Strampel, C. de Pee
Amtner	: A. Mentink
Bylage	: 1. Aanbiedingsbrief begroting 2026 en jaarstukken 2024 2. Jaarverslag en jaarrekening 2024 VRF 3. Programmabegroting 2026 VRF 4. Aanbiedingsbrief Dekkingsplan 2026-2029 5. Dekkingsplan Brandweer Fryslân 2026-2029 VRF
Saak- en stiknûmer	: 202504087541 en 25ZG281623

Underwerp

Begroting 2026, Jaarstukken 2024 en Dekkingsplan 2026-2029 Veiligheidsregio Fryslân

Wy stelle jo foar te besluten om:

1. Kennis te nemen van de begroting 2026, de jaarstukken 2024 en het dekkingsplan 2026-2029 van de Veiligheidsregio Fryslân.
2. Geen zienswijze in te dienen.
3. De financiële effecten van de begroting voor de gemeentelijke bijdrage te verwerken in de gemeentebegroting 2026-2029.

Koarte gearfetting

De Veiligheidsregio Fryslân heeft de programmabegroting 2026, de jaarstukken 2024 en het dekkingsplan 2026-2029 ter goedkeuring voorgelegd aan de Friese gemeenten. De gemeenteraden worden in de gelegenheid gesteld uiterlijk 12 juni 2025 hun zienswijzen in te dienen. Na behandeling in de gemeenteraad zal de besluitvorming over de financiële stukken worden teruggekoppeld aan de Veiligheidsregio. De stukken vormen de basis voor de vaststelling van de begroting 2026 en de afwikkeling van de jaarstukken 2024.

Foech ried/kolleezje

De gemeenteraad wordt in de gelegenheid gesteld een reactie (zienswijze) te geven op de programmabegroting 2026, de jaarstukken 2024 en het dekkingsplan 2026-2029. Vervolgens worden de stukken ter definitieve besluitvorming voorgelegd aan het Algemeen Bestuur van Veiligheidsregio Fryslân.

Histoarje

Op 23 januari 2025 heeft de gemeenteraad de Kaderbrief 2026-2029 van Veiligheidsregio Fryslân behandeld. De raad heeft een zienswijze ingediend.

Te berikken effekt

De gemeenteraad wordt in de gelegenheid gesteld een zienswijze te geven op de programmabegroting 2026, de jaarstukken 2024 en het dekkingsplan 2026-2029.

Argumenten

1. *Aansluiting op de kaderbrief*
De Programmabegroting 2026 is inhoudelijk in lijn met de eerder vastgestelde Kaderbrief 2026–2029. De financiële uitgangspunten en scenario's uit de kaderbrief zijn één op één overgenomen. Dat geldt onder meer voor de indexaties, de verwerking van risico's en het inzetbaar maken van de vrijval aan kapitaallasten. Beleidsinhoudelijk zijn er geen wijzigingen doorgevoerd.
2. *Autonome ontwikkelingen*
Het tekort bij de GGD wordt in 2026 incidenteel opgevangen. Hiervoor wordt deels gebruikgemaakt van reserveringen uit de jaarrekening 2024 en deels van de egaliseringsreserve. In 2025 volgt besluitvorming over een structurele oplossing. De overige autonome ontwikkelingen, zoals functiewaardering en informatieveiligheid, zijn financieel afgedekt.
3. *Resultaatbestemming jaarrekening 2024*
In de jaarrekening 2024 is een positief resultaat gerealiseerd van € 3,6 miljoen. Van dit bedrag wordt € 1 miljoen teruggestort aan de gemeenten, waaronder een aandeel voor Tytsjerksteradiel. Daarnaast zijn middelen gereserveerd voor de tijdelijke dekking van het tekort bij de GGD in 2026, voor frictiekosten en voor informatieveiligheid. Deze bestemming sluit aan bij eerder bestuurlijk gemaakte afspraken en draagt bij aan het sluitend krijgen van de begroting voor 2026 zonder aanvullende bijdrage van gemeenten.
4. *Brandweezorg en dekkingsplan*
Het Dekkingsplan 2026–2029 is verwerkt in de begroting. Wijzigingen in de brandweezorg zijn meegenomen en hebben geen financiële impact op de gemeentelijke bijdrage.

Kanttekenings/risico's

De (meeste) van de hieronder genoemde risico's die verbonden zijn aan de Programmabegroting 2026 zijn eerder ook al benoemd bij de behandeling van de kaderbrief. In onze zienswijze van januari 2025 hebben wij hier al nadrukkelijk aandacht voor gevraagd. Het gaat onder meer om onzekerheden rondom de bekostiging van de GGD, de SPUK-regelingen en de structurele effecten van eerdere besparingen. De begroting bevat geen nieuwe inzichten ten opzichte van de kaderbrief.

1. Onzekerheid over het "ravijnjaar" in 2026
De financiële positie van gemeenten is kwetsbaar. Hoewel het zogeheten "ravijnjaar" 2026 niet expliciet wordt benoemd in de begroting, blijft dit een relevant aandachtspunt. De verwachte daling van algemene uitkeringen uit het gemeentefonds kan leiden tot druk op de begroting van de Veiligheidsregio. Als de gekozen lijn uit de kaderbrief onvoldoende blijkt om de gevolgen op te vangen, kan dit op termijn resulteren in hogere bijdragen van gemeenten.
2. De raming van loon- en materiële kosten is gebaseerd op de indexaties uit de septembercirculaire. De huidige cao loopt tot augustus 2025. De afspraken daarna zijn nog onbekend. Hogere looneisen of stijgende inflatie kunnen leiden tot kosten die nu nog niet in de begroting zijn verwerkt.
3. De vrijval van kapitaallasten is tijdelijk van aard. In de kaderbrief is toegelicht dat de tijdelijke vrijval van kapitaallasten samenhangt met een vertraging in de uitvoering van investeringen in voorgaande jaren. In de begroting 2026 is de vrijval nu daadwerkelijk verwerkt en wordt deze ingezet voor het tijdelijk opvangen van het tekort binnen het programma Gezondheid, waaronder het GGD-deel. Deze vrijval is geen structurele dekking. Als er na 2026 geen andere structurele maatregelen worden getroffen, ontstaat opnieuw druk op de begroting. Daarmee is deze inzet op korte termijn effectief, maar op lange termijn kwetsbaar.
4. De aangekondigde korting op specifieke uitkeringen (SPUK) is nog niet in de begroting verwerkt. Het Rijk wil deze uitkeringen overhevelen naar het gemeentefonds, met een generieke korting van 10%. De grootste regeling bij

Veiligheidsregio Fryslân is de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR). Een korting van 10% betekent structureel € 1,1 miljoen minder inkomsten voor Brandweer en Crisisbeheersing. Ook op andere terreinen, zoals publieke gezondheid, kunnen kortingen volgen. De jaarrekening 2024 benoemt dit risico, maar zonder financiële doorrekening. De begroting 2026 signaleert de onzekerheid, maar werkt deze nog niet uit. Als de korting doorgaat, ontstaat een opgave die mogelijk niet binnen de huidige begroting kan worden opgevangen.

5. De bekostiging van de GGD na 2026 is nog niet geregeld. In 2026 wordt het tekort nog incidenteel opgevangen. In 2025 wordt bestuurlijk besloten over een structurele oplossing. Zolang daarover geen duidelijkheid is, blijft de begroting na 2026 kwetsbaar.
6. De effecten van het hoofdlijnenakkoord zijn nog niet volledig in beeld. Het akkoord bevat verschillende voorstellen die relevant zijn voor de veiligheidsregio, zoals wijzigingen in de publieke gezondheidszorg, crisisbeheersing en samenwerking tussen overheden. Deze voorstellen kunnen leiden tot nieuwe taken of aanpassingen in de organisatie. Zolang de uitwerking nog niet concreet is, blijft onduidelijk wat de financiële gevolgen zijn. Extra kosten zijn op termijn niet uit te sluiten.
7. De investeringsplanning voor de brandweer is ambitieus, mede vanwege de bouwagenda voor kazernes. In het Dekkingsplan 2026–2029 is deze agenda opgenomen, waarbij op onderdelen wordt geschoven met fasering. De uitvoering loopt achter door factoren zoals planologische procedures, vertraagde aanbestedingen en beperkte productiecapaciteit bij leveranciers. In de jaarrekening 2024 is zichtbaar dat meerdere investeringen zijn doorgeschoven naar 2025. Dit wordt ook weerspiegeld in het Dekkingsplan, waarin gefaseerd wordt met de uitvoering van de bouwagenda. Op korte termijn leidt dit tot vrijval van kapitaallasten, maar bij realisatie kunnen de bouwkosten hoger uitvallen dan begroot. Het Dekkingsplan biedt op onderdelen ruimte voor schuiven met fasering, maar als de kosten structureel stijgen, komt ook het evenwicht binnen dat plan onder druk te staan. Dit maakt de begroting op termijn kwetsbaar.
8. Een deel van de reguliere taken wordt deels bekostigd vanuit opbrengsten uit markttaken, zoals reizigersvaccinaties. Als deze activiteiten wegvallen of teruglopen, ontstaat druk op het reguliere budget. De begroting benoemt dit risico, maar bevat nog geen oplossing.
9. Toekomstige verplichtingen vanuit het Rijk, bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid of verslaglegging, kunnen leiden tot extra investeringen. In de begroting wordt dit nog niet financieel uitgewerkt, terwijl de opgave kan groeien.

Finânsjes

Jaarstukken 2024

Financieel is het jaar 2024 afgesloten met een voordelig saldo €3.643.000. Dit saldo wordt volledig veroorzaakt door incidentele meevallers.

Bij de resultaatbestemming 2024 worden voorstellen gedaan voor het reserveren van middelen. Hieronder volgt een korte toelichting:

- Functiewaardering: Borging van de financiering voor functiewaardering GGD en HR21 als overbruggingsperiode tot en met 2026;
- Organisatiekosten: Ondersteuning bij de transitie binnen de GGD en Brandweer, inclusief mogelijke frictiekosten;
- Informatiemanagement en -beveiliging: Extra inzet om achterstanden in wet- en regelgeving in te lopen.

Hiernaast wordt een bedrag van € 400.000 terugbetaald aan de gemeenten.

	2024
Functiewaardering	€ 1.270.000
Organisatiekosten	€ 1.773.000
Informatiemanagement	€ 200.000
Terug naar gemeenten	€ 400.000
Totaal	€ 3.643.000

Overigens zijn in de jaarrekening 2024 betalingsverplichtingen opgenomen van het te verrekenen bedrag van scenario 3 en het positieve resultaat van de treasury 2024. In totaal leidt dit tot een terugbetaling aan de deelnemende gemeenten van in totaal €. 1.000.000.

Voorgesteld wordt op de jaarstukken 2024 van de Veiligheidsregio Fryslân geen zienswijze in te dienen.

Programmabegroting 2026

De Programmabegroting 2026 van de Veiligheidsregio Fryslân leidt tot de volgende bijdragen voor de gemeente Tytsjerksteradiel:

	2026	2027	2028	2029
Gezondheid	€ 1.732.040	€ 1.805.298	€ 1.869.988	€ 1.936.919
Crisisbeheersing	€ 207.794	€ 225.576	€ 241.256	€ 257.480
Brandweer	€ 2.393.101	€ 2.513.546	€ 2.608.035	€ 2.703.563
Totaal	€ 4.332.935	€ 4.544.420	€ 4.719.279	€ 4.897.962

In de Programmabegroting 2025 staan de volgende bijdragen geraamd:

	2026	2027	2028	2029
Gezondheid	€ 1.757.108	€ 1.822.978	€ 1.890.940	€ 1.890.940
Crisisbeheersing	€ 210.558	€ 226.541	€ 243.010	€ 243.010
Brandweer	€ 2.478.842	€ 2.576.648	€ 2.671.127	€ 2.671.127
Totaal	€ 4.446.508	€ 4.626.167	€ 4.805.077	€ 4.805.077

Dit leidt tot de volgende mutaties in de jaarschijven van de begroting 2026:

	2026	2027	2028	2029
Totaal	€ 113.573	€ 81.747	€ 85.798	€ -92.885

Concluderend kan dus worden gesteld dat de bijdragen in 2026-2028 lager zullen zijn dan geraamd en de bijdrage van 2029 zal hoger zijn geraamd.

Deze verlaging van de bijdrage is eerder aangekondigd in Kaderbrief 2026-2029.

De meerjarige mutatie in de bijdrage van de gemeente Tytsjerksteradiel aan de Veiligheidsregio zal worden verwerkt in de primitieve begroting 2026.

Vanuit Financiën wordt momenteel geen zienswijze geadviseerd.

Wel wordt gewezen op het belang van een goede begrotingsdiscipline bij de verbonden partijen. Van alle verbonden partijen is de Veiligheidsregio qua omzet de grootste. In dit kader zal een gezamenlijk plan van aanpak met de Veiligheidsregio Fryslân en de overige deelnemers aan deze GR moeten worden opgesteld.

Dekkingsplan 2026-2029

In het dekkingsplan 2026-2029 van de Veiligheidsregio Fryslân zijn geen financiële gevolgen weergegeven. In de begeleidende brief wordt wel gesproken over financiële effecten. Hier wordt gesproken over een eventueel (incidenteel) voordelig saldo. In hoeverre dit wordt gerealiseerd is nu nog onzeker. Een eventueel voordelig saldo zal in dat geval in de Voorjaarsnota worden verwerkt.

Voorgesteld wordt op het Dekkingsplan 2026-2029 van de Veiligheidsregio Fryslân geen zienswijze in te dienen.

Yntegraliteit

Het advies is gedeeld met de beleidsmedewerker gezondheid, de financieel adviseur en controller. De financiële input is verwerkt in het stuk.

Previnsje

N.v.t.

Ferfolchtrajekt

Er is een mogelijkheid voor het indienen van een zienswijze tot 12 juni 2025. De definitieve besluitvorming over de jaarstukken en begroting vindt plaats op 10 juli 2025 in de vergadering van het Algemeen Bestuur. De definitieve vaststelling van het Dekkingsplan 2026-2029 is beoogd tijdens een vergadering rond de zomer.

Burgum, 22 april 2025

Het college van burgemeester en wethouders van Tytsjerksteradiel,

secretaris,

burgemeester,

dhr. drs. J. Krul

mevr. C. Schokker-Strampel

Riedsbeslút

De raad van de gemeente Tytsjerksteradiel;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 22 april 2025,
punt nummer: 12;

Beslút:

1. Kennis te nemen van de begroting 2026, de jaarstukken 2024 en het dekkingsplan 2026-2029 van de Veiligheidsregio Fryslân.
2. Geen zienswijze in te dienen.
3. De financiële effecten van de begroting voor de gemeentelijke bijdrage te verwerken in de gemeentebegroting 2026-2029.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente
Tytsjerksteradiel van 22 mei 2025.

De griffier,

De voorzitter,

mevr. mr. A. Dam

mevr. C. Schokker-Strampel